

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

A treia alegere.

Sibiiu, 1 Decemvrie n.

Sâmbătă, în 4 Decemvrie n. se face la Caransebeș a treia alegere de episcop, în locul fericitului în Domnul Nicolae Popea, episcopul de mai înainte al acestei dieceze.

Liniștea în care vedem că se așteaptă această zi din partea celor chemați să săvârșască actul însemnat, în viața noastră bisericească, al alegerii de arhieru, și mai ales lipsa frământărilor și sbuciumărilor pe cari le-am văzut deslănțuindu-se cu atâta patimă la alegerea premergătoare, care, durere, întocmai ca cea dintâiu, nu a aflat aprobarea guvernului și a Coroanei, ne îndreptățește a presupune, că de astădată nu-și vor mai măsura puterile la alegere două partide contrare, ci fiii bisericii din ambele partide, existente în sinodul eparhial din Caransebeș, vor da mâna ca frații și-și vor concentra încrederea într-o singură persoană, vrednică de încrederea tuturor.

Ne-am bucura din toată inima, dacă lucrurile într-o adevăr așa s'ar întâmpla la alegerea a treia de episcop pentru văduvita dieceză a Caransebeșului. Ne-am bucura, dacă Sâmbătă ar eși din urna sinodului electoral din Caransebeș ca ales, nu candidatul majorității, ci candidatul tuturor membrilor sinodali, pentru că prin aceasta ne-am vedea realizată dorința exprimată și cu ocaziunea alegerii premergătoare, când am rugat pe domnii deputați sinodali, căroră le revine dreptul de a alege pe episcopul diecezei lor, dar asupra căroră cade și răspunderea grea pentru felul cum își eseriază acest frumos drept electoral, că: „să lase la o parte toate considerațiunile personale, toate interesele locale, și să se grupeze toți (fără deosebire de vederi politice, după politica nu are nici un amestec în viața

noastră internă bisericească) în jurul celui mai vrednic dintre cei vrednici de a fi ridicat la demnitatea de Arhieru, în jurul unuia, care le ofere destulă garanță, nu numai că va fi bun conducător al diecezei văduvite, înțelept cărmuitor al naiei care îi va fi încredințată lui spre conducere, ci va fi în stare să aplaneze și toate neînțelegerile din această dieceză văduvită, introducând prin tact și înțelepciune de nou pacea și liniștea între credincioșii pe cari va avea să-i păstorească“ . . .

Și avem mari speranțe, că de data aceasta dorința noastră va fi implinită. După informațiunile exacte pe cari le avem, și dintr-o parte și dintr'alta se dorește în dieceza Caransebeșului pacea, ordinea și liniștea, pentru că dieceza să-și poată vedea de regularea afacerilor sale interne, sub conducerea unui înțelept episcop, iar acesta e semnul, că fiii aceleiași biserici sunt pe calea de a se înțelege și de a proceda la alegerea de Sâmbătă, nu ca dușmani, ci ca frați adevărați, alegând, dacă numai se poate, pe noul lor arhieru cu unanimitate, cu învoirea comună, ca să fie alesul tuturor, onorat cu încrederea și dragostea tuturor.

Iar dorința noastră aceasta e și de astădată: o alegere unanimă, pe care o și așteptăm dela maturitatea celor ce vor fi Sâmbătă întruniți în sinodul electoral din Caransebeș. O alegere, care să nu fie făcută în interesul unei persoane anumite, ci cu ținerea în vedere a intereselor mari obștești, a intereselor de ordine mai înaltă morală — cum scrie și „Drapelul“ din Lugoj, — căroră au să fie subordonate, ori chiar jertfite, toate interesele personale ori locale.

Așteptăm deci, ca cei chemați să dea văduvitei dieceze pe noul ei mire, dacă nu au ascultat în rândul trecut de sfatul nostru, să asculte de astădată de sfaturile „Drapelului“,

cari stau în consonanță și cu vederile noastre, și: „să se avânte toți cei cu inimă pentru biserică și cu scaun la judecată peste toate veleitățile mici de suflet, ca din punctul mai înalt al intereselor bisericii să caute acele condiții, între cari se poate înstăpâni în biserică și în special în dieceza Caransebeșului mult dorita pace, fără care nu va fi nici ordine și liniște, și nici disciplină, și fără de care este cu neputință a ne apăra față de marile primejdii ce ne amenință“ . . .

Sus să avem deci inimile!

In chestia catehizării. Sinodul arhidiecezan gr. cat. român întrunit în 23 Noemvrie nou în Blaj a luat în ședința ultimă din 26 Noemvrie n. ținută după amiază cu privire la chestia catehizării un conclud de înțelesul următor: Sinodul stă pe baza decretelor conciliului III provincial, unde să dispune asupra instrucțiunii religioase a copiilor și a poporului. Constată cu bucurie, că în chestia aceasta Preasfinții Arhieru au apărut cu demnitate drepturile bisericii, procedând într-o manieră conform bulei Papei Pius IX, din 26 Noemvrie 1853, în care biserica Românilor uniți a fost decretată de provincie eclesiastică greco-catolică cu limbă română, conform drepturilor asigurate în legile țării acesteia. Sinodul să identifice deci întru toate cu ținuta Arhieruilor, observată în chestia limbii de catehizare, și le mulțamește pentru apărarea făcută intereselor bisericii, rugându-i, ca și în viitor să le apere cu aceeași tărie și demnitate. Sinodul își exprimă din partea sa alipirea și supunerea canonică datorită. În chestia școalelor confesionale gr. cat. române, sinodul a decretat susținerea lor, fie și cu ajutor dela stat.

† Dr. Augustin Bunea.

Poporul român din statul unggar a îndurat de nou o pierdere simțitoare, o lovitură grea și dureroasă: a murit învățatul canonic din Blaj, Dr. Augustin Bunea, în etate de 52 ani. Eri seara s'a lătit în Sibiiu șguduitoarea știre, și a provocat în toate cercurile sibiene adevărată primărie și durere. Pentru că putem spune, că pentru zilele de astăzi decedatul era cel mai de frunte dintre fruntașii poporului român din acest stat.

Nouă ni s'a comunicat știrea despre șguduitoarea catastrofă tot eri seara, prin următoarea telegramă, primită din Blaj:

„Canonicul Dr. Augustin Bunea, membru al „Academiei Române“, mândria neamului românesc, a murit subit, în mijlocul muncii sale stăruitoare. Stăm înmărmuriți sub povara loviturii. Durerea e de nedescris. *Immormântarea Joi după amiază*“.

După cum suntem informați și din altă parte, moartea canonicului Bunea s'a întâmplat în cursul ședinții capitlului gr. cat. român din Blaj, ținută eri, Marți, după amiază, la care decedatul a luat parte ca referent în mai multe chestii grave și de mare însemnătate pentru biserică sa.

Stăm adânc impresionați și noi în fața acestei jalnice și dureroase întâmplări, și involuntar ne întrebăm, că oare ce păcate mari poate să aibă acest nefericit popor românesc dela noi, dacă tocmai cei mai buni vin răpiți înainte de vreme din mijlocul seu, și tocmai în niște zile de grea cercare, când ar avea cea mai mare trebuință de ei?

Ni s'a dus Alesandru Mocsonyi, ni s'a dus Coriolan Brediceanu, ni s'a dus acum și canonicul Bunea,

FOIȘOARĂ.

Două propuneri.

Conferența preotască din urmă din tractul Ili a primit cu unanimitate următoarele două propuneri ale preotului I. Budoiu:

Privind la cursul vremii, precum și la desvoltarea lu rurilor cmeneste, nu-mi pot închipui pe careva dintre noi, care să nu vadă și priceapă, că poziția noastră a preoților, atât în ce privește autoritatea cât și starea, slăbesc, încât de nu ne vom reculege — și încă repede — vom deveni de compătimit. Nu vom fi noi cei din urmă, căci vor mai fi poate și mai slab situați decât noi, ci aceea ce doare e, ca noi să fim cei dintâi, cari serios și într'un mod vădit să ne facem emanciparea din neputință.

Și să mă credeți, frați colegi, că cu o înțelegere bună, cu o solidaritate sinceră ne va fi posibil. Ne mai lipsește perseveranța în luptare, că adevă să nu vom a cunoaște pedeși, ci numai mergerea cu curaj înainte, șjutorându-ne reciproc, și atunci sunt sigur, că în 2—3 ani am făcut o așa înaintare, încât numai pe bezele de până acum nici în 30 ani nu am putea-o face.

Slăbirea simțului religios la poporul nostru o vedem zi de zi. Și asta e o

mare pierdere, căci deodată slăbește și baza naționalității noastre. Dacă la poporul nostru s'a pierdut simțul religios, — primit prin biserică — și prin urmare religioasă, de șgur s'a pierdut și naționalitatea, și cu asta și toate instituțiunile noastre.

Din contactul zilnic cu elemente dușmănoase nouă și religioșii noastre, vedem ivindu-se atâtea viții în popor, încât nu știi pe care să o combați mai degrabă, și cu ce mijloace.

În multe locuri neputându-se sana relele, sunt lăsate în curgere liberă, și dela un timp esundează și devastează tot până când vre-un fenomen oare-care nu mai abate valuri'le devastatoare, dar și asta numai pe un timp.

În multe locuri auzim poporul esprimându-se — și mulți dintre noi aprobăm — că: „dacă nu ar mai da Dzeu câte o palmă — cu secetă, grindină etc. — oamenii nu și-ar mai aduce aminte de Dzeu“.

Dacă frica în Dzeu — religioșitatea — ține numai până e omul flământ și lipsit, atunci ea nu are bază; și prin urmare e de lipsă conlucrare noastră a celor chemați, ca pentru orice eventualitate să întărim religioșitatea în poporul nostru, căci prin aceasta i-am întărit în sași viața.

Dela oameni ce se afirmă inteligenți și se țin de ai noștri, auzim vorbe cari

turbură mintea poporului, anume, că noi preoții numai pentru câștigul nostru lucrăm. Unii ca aceștia nu voese a pricepe, că noi prin silința noastră în cristaliza simțului religios în popor am lucrat și lucrăm numai ca poporul să aibă binele din asta. Lucrând noi la întărirea religioșității în popor, voim ca prin asta să-și aibă echilibrul în viață, în trail zilnic, și așa să-și asigure viitorul. Popor fără religioșitate într'un chip ori altul nici nu este.

Numărate sunt relele duhovnicești la poporul nostru și le vedem înmulțindu-se. Dar nu le mai număr, oi ca să putem sări în ajutor la vre-un confrate de al nostru, care poate singur nu-i în stare a învinge aceste greutăți, mă încumet a le spune un mod de lecuire, — fie unde, precum va trebui — și în această privință fac următoarea propunere:

Cu respectarea legilor bisericii noastre, pentru întărirea religioșității la poporul nostru, precum și pentru combaterea vițiilor cari surpă puterea și chiar existența noastră, în fiecare parohie să se țină cel puțin odată pe an serviciu bisericesc cu mai mulți preoți. Acest serviciu să fie împreunat totdeauna și cu altă festivitate, maslu, sfințire ș. a.

La serviciul din o comună să fie delegați preoții mai depărtați. La astfel de servicii se vor ținea două predici, una la finea sfintei liturghii, și alta la festivitatea ce se va ținea, dar nu de unul și acelaș preot.

Toți preoții tractului vor avea o notifica în soris, ce rău este în comună — la popor — ca să se notifice predicatorilor.

După un program se vor trimite „Notificări“ fiecărui preot și totdeauna și oficiului protopresbiteral, că unde și cine are a servi, și despre ce are să cuvinteze.

Preoții participanți vor avea și misiunea de a se informa confidențial despre purtarea corectă a șgandelor din partea preotului local, și în caz de lipsă a griji de îndreptarea, pe cale frățească, a tuturor șăderilor ce s'ar ivi în orice direcție. (Chiar și rezoluțiunile superiorității noastre bisericești în diferite chestii s'ar putea da rezimându-se pe opinia preoților ce au participat în comune).

În scopul realizării acestora se vor alege trei preoți pe un restimp de trei ani, și se va purta o evidență despre cele săvârșite în decursul anului.

„Fiecare acolo trage, de unde vine ajutorul“. Zi de zi esperiem, că poporul nostru umple localitățile institutiunilor de împrumuturi, și dacă primește banii, își șprimă simpatia față de cel ce-i a împrumutat. În cazul că noi am lucra, respective înființa instituțiunea, care să-l șjutore, și încă la el acasă, în comună, șgur acolo ar trage și ar simpatiza, de unde va fi șjutorat.

Încercă numai fiecare dintre noi în comuna sa, să facă șocoteala cât e dator

această minte luminată, acest caracter ferm, această putere extraordinară de muncă, de voință, de energie, acest iscusit orator și manuator al condeiului românesc!

Deși nouă, celor dela ziarul acesta, ni-a fost contrar, ori întors, noi am fost contrari, nu persoanei, ci teoriei sale, că nu ar fi existat de loc vechia mitropolie gr. ort. română în Ardeal, și în polemiile purtate, decedatul a fost de multeori violent, chiar ofensator față de noi, i-am recunoscut și i-am admirat totuși superioritatea spirituală și bogăția imensă de cunoștințe istorice, din cari și-a scos armele pentru a ne combate, grupându-le cu o istețime rară unele lângă altele.

Plecăm deci steagul și în fața sicriului în care sunt așezate acum rămășițele pământești ale acestui rar bărbat al neamului românesc, și trimitem întristatei familii cele mai sincere condolențe, dorind, ca sufletul decedatului să se așeze acolo unde toți dreptii se odihnesc, și de acolo să planeze asupra bisericii sale gr. cat. române, care multă vreme îi va simți lipsa, și asupra poporului său românesc, pe care atât de mult l-a iubit.

In veci amintirea lui!

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească din tractul Hunedoara.
(Fine.)

Se purcede acum la deliberarea agendelor aparținătoare conferenței. La apelul nominal răspund toți preoții, afară de 5 absenți, dar toți scusați.

Constituindu-se conferența se proclamă notar preotul Constantin Dănciilă, iar verificatori Petru Sinca și G. Rain.

Se constată, că serviciul divin a fost oficiat cu deplină solemnitate, iar predica preotului Ungur, ca improvisație se declară succasă.

Inaltul rescript consistorial referitor la cele petrecute în conferența preoțească ultimă, cu un adaus de binevoitoare îndrumări pentru viitor, să ia cu plăcere la cunoștință.

Din raportul general prezentat de preotul Constantin Dănciilă asupra rapoartelor speciale ale preoților, referitoare la mersul afacerilor din parohii, se constată un progres îmbucurător aproape în toate direcțiunile. Raportul să ia la cunoștință.

In necs cu cele cuprinse în raportul general, pentru a întări și părțile mai slabe în șirurile credincioșilor noștri: întărirea credinței și moralității în mod mai evident și mai rapid și prin urmare cercetarea mai regulată a bisericii și alipirea mai evidentă față de toate așezămintele noastre străbune, preotul George Rain își reînnoște propunerea făcută în conferența preoțească ținută la 8 Iulie 1906 în comuna Ghelariu. În temeiul acestei propuneri, reprobate atunci, dar cu multă in-

suflețire primite acum — protopresbiteratul nostru eșind din colivioara teoriei va păși cu demnitate pe câmpul larg al faptelor, culegând roade invederate spre binele poporului și întărirea bisericii. De aci înainte în fiecare parohie și filie a acestui protopr. cel puțin odată pe an se va ține o liturgie festivă împreună cu predică de subiect reclamat de împrejurările locale din partea a 4—6 preoți, cari spre acest scop sunt împărțiți în grupuri permanente. Se speră, că aceste liturgii săvârșite în sobor de câtră mai mulți preoți și eventual chiar cu protopresbiterul în frunte, va atrage la slujbă dzească chiar și pe cei mai neglijenți cercetători de biserică, iar predica rostită va avea o edificatoare înfrăuare asupra întăririi credinței în sufletul poporului, precum și asupra mișorării evenimentelor viții locale. Nu mai puțin își vor arăta efectul îmbucurător aceste „slujiri în sobor“ chiar și asupra rânvei și zelului de muncă a preoților, prin faptul că după fiecare liturgie și predică se vor redacta procese verbale, despre cele aflate în comuna respectivă, despre decurgerea serviciului divin și succesul predicii, precum și despre cele esperiate de preotul local dela ultima ocazie de acest fel. Isprăvile și succesele obținute prin această muncă comună — se vor presenta proximei conferențe preoțești printr'un raport general.

Am pornit deci pe câmpul faptelor și suntem convinși, că și roadele dorite vor urma.

Urmeză cetirea inaltului ordin consistorial referitor la necesitatea de a înființa în comune reuniuni de tot felul și cu deosebire de a înființa fonduri bisericesti cât de modeste.

După luarea la cunoștință și acomodare a acestui ordin, ca un răspuns ni merit urmeză cetirea unei disertațiuni, din partea preotului George Rain despre înființarea de fonduri bisericesti. Această disertație se poate socoti ca o urmare a celor scrise de dânsul în nr.ii 104 și 108 a. a. ai „Tel. Rom.“ sub titlul „Să înființăm fonduri bisericesti“. Disertantul prin acest elaborat al său întregeste cele publicate în „Tel. Rom.“ și ne arată de astădată, cum să adunăm creșterul pentru fondul bisericesc, prin introducerea casetelor de păstrare, care lucru e introdus în tractul nostru în mod obligator prin concludul sinodului protopresb. din a. c. Disertația e ascultată cu încordare, iar impresia ce a făcut se poate vedea din cuvintele dlui protopresbiter, care la finea acoleia a făcut constatarea: „Munca și stăruințele părintelui Rain în acest obiect de câțiva ani de zile ne sunt foarte bine cunoscute, precum și reușitele dsale disertațiuni; totuși cea de față o putem socoti de coroană a tuturor de până aci. Cred că aprobați cu toții părerea mea, când constat, că lucrarea dsale de față e una din cele mai succese, drept ce propun a i se exprima multămită protocolară pentru zelul și osteneala arătată și prin această lucrare“. Propunerea presidentului este primită. Suntem de firma credință, că prin metoda și mijloacele arătate de preotul Rain, în tractul Hunedoara, deja în anul acesta se va pune bazele fondurilor bisericesti până și în cea din urmă parohie, atingând deci și pe acest teren roade evidente reale.

Cu acestea interesantă conferență, depărându-și întreg materialul pus la or-

dinea zilei, ca loc pentru întrunirea viitoare conferențe să designeză parohia Zlasti. Inainte de a se ridica ședința se constată încă un eveniment îmbucurător chiar pentru tractul întreg. I. P. S. domn arhiepiscop și mitropolit Ioan Meșianu, din incidentul sărbărilor centenare distingând 10 preoți din arhidieceză s'a îndurat a-și aduce aminte și de tractul nostru distingând și pe un preot fruntaș din aceste, anume pe parohul din Batiz Petru Sinca. Acest fapt este scos la suprafață, prin cuvinte potrivite din partea preotului Constantin Dănciilă, dorind dinstinsului a purta brăul roșu mulți ani și sănătos. Rădicându-se ședința, și luând prânzul la masa ospitală a părintelui Sinca — ne-am depărtat cu nădejdi potențate în isbânzile viitoare, ce vor isvori în urma hotărârilor luate în această conferență.

Un preot.

Conferența preoțească în tractul Săliștei.

— 12 Noemvrie v.

Ziua de 2 Noemvrie v. a fost pentru preoții tractului Săliște o zi de întrunire, de sfătuire, — spre a ni se spune și cu fapta, cum trebuie să viețuim „frații împreună“, propoveditorii învățăturilor bisericesti și școlare, cum să se cimenteze legătura dintre ei, — zi de sfătuire comună, de conferență a preoților și învățătorilor.

Amăsurat orânduieilor consistoriale se premerge și aci cu serviciul divin, se rostește predica obicinută. Din însărcinare protopresbiterală, dumnezească slujbă se săvârșeste de preoții: Ioan Manta, Valeriu Popoviciu și Ioan Popa. Predica se spune de preotul Ioan Manta.

Săvârșită dumnezească rugă, preoții și învățătorii nu să strâng numai decât în conferență, își țin de datorință, a a lerga mai întâi la casa tractuală, la locuința dlui Dr. Ioan Lupăș, administrator protopresbiteral, spre a-l felicita în noul post, a da rost cuvântului de mulțămire și reunoștință, neobositei munci, depuse până acum pe altariul bisericii și al neamului.

Tălmăcitorul de simțăminte a fost dinstinsul preot Ioan Manta, care prin cuvinte mișcătoare, se achită frumos de sarcina încredințată.

Adânc emoționat, în scurte cuvinte dl admin. protopresbiteral mulțamește vorbitorului și tuturor, pentru dragostea și reunoștința arătată. Cere a i se păstra, pân' se va arăta vrednic de ea.

Comuna conferență se ține apoi în sala festivă a școlii din Săliște.

Se deschide de domnul administrator protopresbiteral, printr'un măestru „Cuvânt de deschidere“. N'a rămas în acest frumos și însemnat cuvânt, plantă mai de seamă, care să nu adune, să nu se însemne în rețeptul doritor de o schimbare în spre bine, de o tălmădire, de o propășire, a tot ce e românesc. Să nu aibă dornicia unei munci cinșite, conștie de noi înșine, de slojba ce o purtăm, de poporul ce păstorum, de o creștere adevărată a lui, — conștie mai pre sus de toate de o păstrare în curățenie a bunurilor dătoare de viață, de putere, de tărie unui popor — de biserică și școală.

Să amintesc vre-unele din ele, pe cari în parte fuga condeiului, în parte memoria, ni le-a putut ține în păstrare.

poporul său pe la diferite bănci, și în urmare câtă camătă merge dela poporul său nu știu pe unde? Se va încredința fiecine, că un venit colosal făcut de poporul său, e folosit afară de comuna sa, și spre scopuri poate chiar contrare nouă.

Un preot încă trebuie să fie sclarizat, căci numai din singur „darul Domnului“ nu poate trăi, mai ales, că acest dar ni se ciontează în toate privințele și pe toate cărările.

Trăim în un ținut foarte sărac în ceea ce privește productivitatea pământului. Puținele excepțiuni dispar în fața majorității lipsite. Știm cu toții, căt năcaz avem cu încassarea și a puținului primit dela popor, încât în cele mai multe cazuri își vine a nu mai pretinde ci își îndrepti privirea în pământ și te alege cu oftatul. Din altă direcție iarși nu se știe ceasul, când ne primim lovitura de nimicire în ale puținului ajutor ce am mai avut.

Dacă judecăm serios nici nu-i mirare, că poporul nu mai are de unde da, căci cât are de dat, e silit să deie acolo unde da și apoi se trezește cu convocări, improcesuări, și cu doba la moșiuță. Lucrurile sale: biserică, preot, școală, inv., le lasă ca batâr acestea să-l mai aștepte, și dacă îi mai rămân, dă și aici; de nu, trage dungă peste socoteală.

Se văd, și aud zi de zi din toate comunele cazuri de licități, și oameni ce erau fruntași mai eri alaltă eri, acum sunt rămași pe drumuri cu familiile lor. Și

pământul lor? A ajuns în mâni străine cari nu mai dau ajutor la biserică noastră, la școala noastră, la preotul și învățătorul nostru, ci la alții. Ce va fi de noi, dacă asta se continuă așa?

De veacuri tot preoțimea a fost mântuitoarea la toate năcazurile poporului nostru, căci a avut adevărată și nefățărită durere pentru popor. A-a și la dezastrul decăderii materiale tot preoțimei îi revine rolul de mântuire, și nu celor mări în gură, dar mici în fapte.

Dacă din interesele ce le plătește poporul pe la unii și alții, numai a treia parte ar rămânea în comună, de bună seamă ar fi o sumă considerabilă, și cu această sumă s'ar putea ajutama instituțiunile respectivilor locuitori, și ar fi de prisos aruncările noi, pe cari poporul nu le poate solvi, și în urmare stagnează toate.

Eu am făcut socoteala undeva, în o comună mică, asupra datoriilor ce poporul le are pe la diferitele instituite, și a eșit suma de 55 mii. După această sumă de bună seamă, se plătesc interese anuale de 5000. Dacă numai a treia parte din această sumă să zic 1500 ar rămânea ca dobândă în comună, cât bine nu ar rezulta de aici, căci poporul de va avea venit și i s'ar cere numai învoirea ca să-l deie, — votarea o face fără opziție. Se opune însă, când trebuie să scoată din buzunar, și la asta nici să nu ne mirăm, că ori cine va fi așa. Incerce acum ori-cine că oare primi-va ajutor de mii, ori chiar

și numai de sute, an de an, de pe la instituitele unde poporul face dobândă?

Deci lucrul de căpetenie ar fi, să punem stavilă eșirei atâtor bani din comună, și acea dobândă ce se face pentru alții, să aflăm modalitatea a o face fiecare pentru parohia sa.

Aceasta numai prin „Inșoțiri de credit“ o putem face. Fiecare să se înțeleagă cu vre o 20—30 fruntași din comună, ca să se înșoțească și să facă faeputul, căci în timp de un an—doi să înrolează comuna întreagă, și cu timpul va fi o mare binefacere în toate privințele.

Sigur, că la aceasta e de lipsă o muncă cinșită, fără lăcomie, și cu timpul va fi răsplătită în deajuns, și să va simți înflorirea în toate privințele.

Apoi să judecăm bine, că poporul tot plătește acea camătă la alții, dacă nu ne vom îngriji să o solvească pentru lucrurile lui, pentru instituțiunile lui. Dar vine a o solvi dimineața cănl pleacă la coasă, ori sara când vine dela sapă, căci o plătește la el acasă în satul lui, la oamenii lui și, ce e mai frumos, pentru scopurile lui.

Câtă vreme perde săteanul mergând la orașe, ca să-și esopereze un împrumut? Câtă cheltueală are cu rugări făcute de unul și de altul, timbre ș. a.? Apoi când merge să își reguleze cambiul perde la zile, așteptând de dimineața până sara, căci nu i-a venit rândul. În tot timpul aceasta mai cheltuește afară de ce dă pentru împrumut, căci a plecat buni cu numă-

Și ziele noastre sunt zile de luptă, nu cu arme ucigătoare, ci cu mijloacele culturii. În acest timp de frământări înțețite și de grele încercări pentru poporul nostru, importanța și necesitatea Sfatului Comun o vor simți de sigur toți cei rânduți de soarte a colabora, în marginea puterilor și a cercului de activitate, la opera de educație și progres a poporului nostru, la înălțarea vieții lui sufletești, la sporirea bunăstării materiale și în genere la îndreptarea pașilor lui spre un viitor mai senin, decum i-a fost trecutul înviforat și decum îi este prezentul plin de ispite.

„Conferențele preoțești și cele învățătoresci, nu pot să aibă alt rost, decât acela, de a desvli, cu toată sinceritatea defectele, ce ne bântue. Și aceasta nu pentru a arunca hulă asupra cuiva! Nu! Doamne ferește! Ci numai și numai cu nobilul scop, ca din sfatul obștesc, al tuturor, să răsară o hotărâre bună, care să unească, să închege șirele luptătorilor răzleți în dreptându-i pe toți spre o țintă, care este una sfântă și nedespărțită: păstrarea, adâncirea și sporirea individualității noastre etnice“.

Educația poporului, despre care zice: „Educația unui popor nu se face numai prin școală și biserică, ori numai la anumite ocazii și într'o anumită vârstă, ci totdeauna și pretutindeni! Incepând dela vatra părintească, din momentul, când copilul începe a îngâna primele sunete, continuând prin influința cea mare a familiei și a împrejurimii, adăugând schimbarea produsă prin școală și biserică, iar mai târziu prin diferite societăți și reuniuni; în întreg cursul unei vieți omenești vedem cum se înlățue verigă de verigă, toți factorii din a căror lucrare comună rezultă ceea ce numim educația poporului“.

Legătura dintre biserică și școală. Școala noastră românească, ne învăță cumintele nostru conducător „nu poate să existe decât ca școala confesională. Și până când ea are a întâmpina atâtea greutăți enorme în calea desvltării sale, ar fi de sigur nu numai inoportun, ci chiar foarte primejdios orice conflict între oamenii școlii și ai bisericii, între dascăl și preot. Din potrivă amândoi aceștia, ca cei mai chemați factori, au să lupte umăr la umăr pentru apărarea și întărirea școlii românești“.

Idealul nostru. „Pentru a susține în continuă trezvie această insuflețire, avem trebuință de un ideal și de o îndrumare sănătoasă pentru realizarea lui. Ideal nu putem avea altul, decât păstrarea noastră ca neam, iar îndrumarea cea bună numai prin școala românească o putem împărtăși, acestui neam „sfârșit de jale“: prin școala să-i dăm știință și prin biserică să-i întărim credința în Dzeu, în puterile proprii și într'un viitor mai bun, și atunci el curând să va întrâma și va apuca prindere bună în toate“.

Pe lângă o liniște uimitoare, ascultat din început pân' la sfârșit de toți cei de față cu cea mai mare încordare, săditorul astorfel de principii și povețe sănătoase e întâmpinat de furtunoase aplause și de „să trăiască“.

Urmeză în programul zilei două lucrări, una a preotului Ioan Oțoiu „Șaguna ca preot“, cealaltă a învățătorului Valeriu Pană, „Șaguna ca organizator al școlii noastre“.

rați în deajuns să deie și din capete, dar stând până sara, a mai cheltuit din ei, și când îi vine rândul, iată nu s'ajung banii, la bancă nu i primesc, și merge decepționat acasă.

Când vin licitații la moșia unuia sau altuia, „inșoțirea“ totdeauna trebuie să se interese ze, și să nu lase în mâni străine nimic. Să cumpera, să așeze pe cel scăpătat din nou în moșie și casă, ca să nu se înmulțescă năcașii, cari în urma urmelor tot în sarcina comunei, de unde sunt, vor fi.

După o experiență de un an și jumătate ași putea dovedi de foarte folositoare „inșoțirile“; scootind însă că fiecare cunoșcându-și împrejurările din comuna sa, — cari difer, și nu sunt în fiecare comună unele și aceleași, — va pricepe în ce direcție să folosească lucrarea „inșoțirii“ fac următoarea a doua propunere:

În toate comunele noastre bisericesti fără amănare și în cele din cursul anului — unde numai se poate — să înființăm „Inșoțiri de credit sistem Raiffeisen“.

La înființarea lor să fie luminați oameni, că acelea nu se fac pentru căpătuiala nimănui, ci pentru ajutorarea lucrurilor obștesci, și ușurarea sarcinilor de suportat.

Statutele să fie lucrare uniform și spre scopul acesta să fie aleși dintre preoți 3 inși, cari după lucrarea statutelor să facă cunoscut tuturor preoților a și le scrie, și să deie direcție la începerea lucrării de construire și înregistrare.

O' o stăruință a unei munci sârguicioase și scrupuloasă, într-o limbă frumoasă ni se saturează de vrednicul paroh al Aoliului toate momentele de seamă, prin cari cunoaștem în persoana Mareșului Mitropolit Andreiu, într-o adevărată sărbătoare a preoției.

Deasemenea printr-un studiu emănunțit, în acele graiuri dulci și frumoase ale noastre, lăsați în viață valorile Pană ne înfățișează istoricul sârmanei școli românești, precum și a ascultătorilor ei, ca astfel prin lumina cea mai curată să vedem în mare lăgăna și pe adevăratul întemeietor și organizator al biete școli românești de odinioară.

Amibilor li se răsplătește munca prin multămbitii protocolare. Într-o vreme lor în haina tiparului, ar aduce însă o mai îmbelșugată roadă. Să așteptăm.

În temelii rapoartelor intrate la oficialul protopresbiterial se dă o conștientă oasă dare de seamă din partea dlui adm. asupra sărbătorilor centenare din tractul Săliște. Constată cu bucurie, că în întreg tractul s'a prezăntat sărbătorile centenare cu cea mai mare pietate și evlavie, ținându-se în toate bisericile orânduia slujbă a liturghiei, parastasului — precum și sărbătorile școlare.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Corpurile legiuitoare române au fost deschise Duminecă, în București, prin mesaj de tron, rostit de Regele Carol. S'au accentuat bunele relațiuni în cari stă România cu celelalte state europene și s'a făcut înșirarea amănunțită a lucrărilor pe cari va avea să le săvârșească parlamentul român în această nouă sesiune. Regelui i s'au făcut frumoase ovațiuni.

Curtea Română s'a mutat Sâmbătă dela Sinaia la București, reședința de iarnă.

Sărbătorile dela Arad au avut succes foarte frumos. Vom da un raport amănunțit în numărul viitor.

Concurs literar. Consistorul eparhial român ortodox din Arad, în urma unui conclud sinodal din anul acesta publică un concurs pentru două lucrări, și anume: 1. *Monografia* institutului pedagogic din Arad, din incidentul aniversării centenarului dela înființarea lui (1812) și 2. *Viața și activitatea lui Moise Nicoară*, lupătorul pentru desrobirea bisericăscă-culturală a Românilor din părțile arădene. Lucrările vor avea să îmbrățișeze istoricul diecezei Aradului. Cea mai bună din fiecare scriere va fi rescumpărată cu 500 cor. și va trebui să aibă extensiunea de cel puțin 5 coale tipar, format octav, lit. garmond. Manuscrisurile au să fie prezentate consistorului eparhial până cel mult în 30 Iunie 1911, sub nume pseudonim pus pe titlul manuscrisului, precum și pe un p'ic sigilat (trimis cu manuscrisul deodată), în care să se indice numele și locuința autorului.

Apel. „G. Tr.“ adresează un călduros apel cetăților, invitându-i a contribui după puteri, pentru ca să se facă un modest cadou fraților noștri zăriști, cari își trec sărbătorile de Crăciun în închisoarea de stat a Seghedinului. Apelul, nu începe îndoiială, va găsi resunetul așteptat de confrății brașoveni.

Festivitate. În onoarea eminentului profesor, a dlui T. Maiorescu, vor aranja profesorii universitari o festivitate. O delegațiune de profesori, a fost la dl Maiorescu, care a răspuns că este măgulit de onoarea ce i se face, și va lua parte la festivitatea aranjată de colegii săi.

Răsboiul spaniol. Ministrul de războiu spaniol a declarat, că guvernul s'ocotește răsboiul din Maroc terminat; pentru că vrășmașul n'a devotat nici o înpotrivire, când în 26 Noemvrie spaniolii au ocupat muntele Atlaten.

Pentru țărani. În Germania, la Regensburg, s'a înființat o școală pentru țărani tinări. Ei învață cum se administrează o reuniune, o bancă, o comună, primesc cunoștințele elementare de igienă, de artă, literatură, istorie, științe naturale și economice. Cei cari termină cursul, vor putea ajunge primari, contabili la bănoii sătești ș. a.

Constituire. Societatea acad. „România Jună“ din Viena s'a constituit în ședința din 11 Noem. st. n. pentru anul administrativ 1909/10 în modul următor: Președinte: V. Paulicu Barbu, cand. med. Vicepreședinte: Zaharie Barbu, cand. med. Secretar I: Coriolan A. Babeș, stud. med. Secretar II: Dominic Medrea, stud. med. Contorlar: Aurel Dorofteiu, stud. acad. de export. Bibliotecar: Nicolae Lavric, stud. med. Econom: Eugen Casparovici, stud. med. Comisia literară: Dnii: Silviu Dragomir, Drand teol; cand. med. Carol Șottl; Dr. iur. Augustin Bardossy; abs. de silv. Bain Crăciun; stud. acad. de export Nicu Rău. Comisia de control: Dnii: Iuliu Crișan, cand. med.; Ilie Piticariu, cand. med.; Dimitrie Marmeliuc, stud. în lt.

Coroane eterne. Dl Vasile Năgoc, proprietar în Bolotești (România), în loc de a lăsa pe cossigul răposatului său frate Cuneand cu neogugul fost notar în Sebeșul inferior, dăruiește fondului Andreiu baron de Șaguna al văduvelor și orfanilor 5 cor. La această fond a mai dăruit George Smădu, învătăștor în Arpașul-supt. 20 bani, Vic. Tordășianu, prezid. 10 bani și Vasile Becan, sodal rotar 20 bani.

†. Ștefan Hărăguș, paroh gr. or în Blăjeni-Plaiu, după un morb greu și îndelungat împărțit fiind cu Sfintele Taine, în anul 58-lea al etății și al 30-lea al preoției, și-a dat sufletul în mănăstirea Crețului Marți în 23 Noemvrie n. Rămășițele pământestii ale defunctului s'au depus spre veșnică odihnă, Joi, în 25 Noemvrie la 1 oară d. a, în cimitirul din Blăjeni-Plaiu. Fie-ișterina ușoară și memoria binecuvântată.

Rugare. Rugăm cu insistență pe On. abonați ai „Revistei Teologice“, cari sunt în restanță cu abonamentul, să binevoiască a ni-l trimite în timpul cel mai scurt, folosindu-se de mandatul postal, pe care l'am trimis fiecăruia. Altfel vom fi nevoiți să ne încasăm pretensiunile pe altă cale. *Administrația și Redacția „Revistei Teologice“*.

Dreptatea în Bucovina. Pe liniile căilor ferate din Galiția și Bucovina biletele de călătorie vor fi tipărite în limba nemțească, ruteană, polonă și cverescă: va să zică în toate limbile țării, afară de cea românească... Românii să mai rabde, dacă pot.

Case de porțelan. Intrebuițarea porțelanului, ca materie de clădire, e cunoscută din vechime în China. Acum începe a se răspândi și în alte țări. Se crede, că într'un viitor nu prea depărtat casele de porțelan vor lua locul caselor de cărămidă și de peatră. O casă de porțelan poate fi ușor curățită, va fi ieftină și ferită cu totul de umezeala zidurilor primejdioasă pentru sănătate.

Mite Kremnitz, cunoscuta scriitoare, a publicat un nou roman sub titlul *Amăgiri* în editura „Concordia“ din Berlin.

Trenul de persoane dintre Sibot și Deva a călcat mai multe vite, din vina păstorilor cari n'au știut să le păzească.

Din Bucovina. „Societatea pentru cultura și literatura română“ din Bucovina și-a ales un nou comitet, în frunte cu dl cav. de Bejan. Din acest comitet fac parte mai mulți bărbați de muncă probată, ca dnii Dr. I. Flondor, Dr. Sextil Pușcariu, G. Tofan. Se speră, că societatea bucovineană va lua un avânt înfloritor sub mâinile noilor conducători.

„Viforul“, piesa cea mai nouă a dlui B. Delavrancea, se va da la Teatrul Național în sara de Luni 6 Decemvrie n. Va fi o reprezentație de gală, și se va reprezenta în folosul policlinicei „Regina Elisaveta“. Lumea se interesează foarte mult de această piesă, la care având în vedere scopul pentru care se dă, va fi invitată și familia regală și cea princiară.

Confiscare. Un comisar al poliției de graniță a confiscat Luni în 29 l. c. în cafeneaua din palatul arhidiecezei numerele mai nouă ale ziarelor „Furnica“ și „Simplicissimus“. — În puterea cărui paragraf?

Tifos în Oradea. Epidemia de tifos s'a ivit în Oradea mare. Sunt până acum 150 de îmbolnăviri. Mășul s'a înființat în urma alimentelor, mai ales a laptelui adus din satele vecine, în care bătut tifosul. S'au constatat câteva cazuri de boală și în cazarmă.

Arestat. În afacerea încercării de otrăvire a ofițerilor din Viena, a fost arestat locotenentul Adolf Hofrichter dela regimentul 14 de infanterie din Linz. Locotenentul tăgăduiește, că ar fi vinovat. Sunt însă multe indicii compromițătoare pentru cel arestat.

Parohii vacante, se află în eparhia Orășii-mari multe, între cari:

1. Iten, lângă Margita, cam la munte. Are 600—700 suflete, casa parohială cu supraedificatale trebuincioase, 20 jug. pământ arător și fâneață, 120 cor. d'n birul preoțesc (100 măsuri cucuruz, 600 c. fix din fondul preoțesc). Stole mărișoare. Cl. III.

2. Voivozi cu filia Cuzap, cl. II, suflete 800. Casă paroh. nouă, frumoasă, edificii laterale, grădină, 20 jug. pământ, 240 c. din bir, 120 măsuri bucate, 60 cor. prestațiuni în lucru. Congrua 1261 cor. (8 clase). Stole bune.

3. Bucium cu filiile Topești și Drag-Geica. Cl. III. casă paroh., 24 jug. pământ arător, 2 jug. fâneață, 9 jug. pășune, 60 măsuri bucate, lucru cu mâna, stole, congrua (qualif. inferioară) 579 cor.

4. Varviz cl. III, casă paroh. f. bună, 24 jug. pământ, un loc mare de pășune (în filie), din bir 160 c., 80 măsuri cucuruz, stolele. Congrua (qualif. inf.) 530 cor.

Cei ce ar reflecta la una din aceste parohii să se adreseze la administrația ziarului nostru sau la Consistorul diecezan gr.-or. român din Oradea mare.

Mulțămită.

Imi esprim și pe această cale mulțămitele mele tuturor celor ce s'au grăbit a mă condola cu cuvinte de mângăerie și îmbăbătare cu ocaziunea trecerii la cele eterne a ocaziunii mele soții Olimpia n. Gh. s'j.

Măgărei, în 17/30 Nov. 1909.

Ioan Radu
paroh.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg, din numărul acesta al foii noastre. Această casă și a câștigat un renume bun prin solvirea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici cât și în împrejurime, înocă pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui z'ar.

Din public.*)

Un preot harnic.

Onorată redacțiune! Suntem în plăcută stare a aduce la cunoștința publicului românesc un lucră imbucurător din comuna noastră Gușterița.

Suntem în comună mai mulți locuitori români, cari veniți din alte comune ne-am așezat aici, dar până în timpul de față n'am avut îndreptățirea de a ne împărtași și noi de toate beneficiile ce le dă comuna locuitorilor săi, anume lemne de zidire și de foc din pădurea comună. Tot am așteptat să ne vedem povățuitor, care să ne câștige îndreptățirea de care până acum eram lipsiți.

Când a venit în comună Noastră preotul de acum, părintele Ioan Petrișor și-am văzut ce bine a apucat frânele conducerii și pe ce căi bune ne conduce, toată îndrăzneia ne-am legat-o de dânsul. Am și nădărnicit ca să ne dăruie al nostru și l'am rugat să ne povățuiască cum știe mai bine. Iam spus, că comuna pentru beneficiile ce ni le dă, ne cere suma de 500 cor., ceea ce e peste cererile noastre, oameni săraci fiind. Nădejdea noastră ni s'a mărit, când după ce am cercetat în cartea legii, ni-a spus că comuna nu e în drept a cere o așa taxă mare, căci doar legea e făcută pentru toți nu numai pentru unii. Ni-a făcut apoi rugare la comună, apoi recurs la comitat și la judecătoria administrativă, de unde în zilele trecute ni-a venit hotărârea atât de îmbucurătoare pentru noi, în care se spune, că comuna n'a fost îndreptățită a ne cere o sumă așa de mare, căci legea prescrie o taxă moderată, deci reprezentanța comună e îndatorată a ne rezonaște dreptul la toate beneficiile comunale, pe lângă solvirea sumei de 100 cor. Și s'ar bucura împreună cu noi toți ceilalți, și dacă răzând nerezăușita la comună, nu s'ar retras dela apeleștia făcută la judecătoria administrativă.

Toate acestea ni le-a făcut părintele nostru de tot gratuit, așa că afară de timbrele prescrise n'am avut nici o cheltu-

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

ială. Aceasta ne-a indemnă, ca și pe altele această să-i aducem părintelui Petrișor mulțămitele noastre ferbinți pentru binefacerile ce le-a făcut cu noi, și le face zilnic și cu alți parohieni ca un adevărat părinte și povățuitor bun al celor încredințați păstoririi dsale. Bunul Dzeu să-i dea sănătate și viață îndelungată ca să ne poată conduce pe calea binelui.

Gușterița, la 10/23 Nov. 1909.

Cu toată cinstea:

Ioan Stoian.

Ioan Vițălaru.

Cărți și reviste.

Calendarul Ligei Culturale pe anul 1910. Valenii-de-Munte, 1909. Un vol. de 220 pp. Prețul 75 bani. Din cuprinsul bogat al acestui calendar însemnăm: Congresul Ligei, discursuri și telegramme, memoriul medicilor, procesul doamnei Vlad, manifestul presei române către presa franceză, Catehizarea, răspunsul mitropolitului Ioan Mețianu către Apponyi, declarația bisericii române unite, sărbătorile lui Șaguna, cronica anului, membrii Ligei etc. etc.

Răvașul, revistă culturală ilustrată, nr. 10—11, cuprinde: Duhul poeziei de I. Agârbiceanu. Jalea mea, poezie de V. Rusmin. Icoane din B'hor de Șt Tăședan. Maria Măgdalena, tragedie de Fr. Hebbel, trad. de I. E. Torouă. În aerul poeziei ve T. Murășanu. Dări de seamă (despre V. Mile și E. Gârleanu) de A. G'adu. Cântecul de G. Sihuștru. La gura lui N. Teclu de Dr. E. Dăianu. Cronica etc. Abonamentul 10 cor. pe an. Adresa: Cluj, str. Iócai 6.

„Descrierea Moldovei“ de Dimitrie Cantemir. Biblioteca pentru toți a avut o inspirație fericită când s'a hotărât a da, într'o ediție nouă, admirabila scriere a lui Dimitrie Cantemir, Descrierea Moldovei sau Descriptio Moldaviae, cum sună titlul latinesc.

Scriș o la 1716, cartea aceasta înfățișează o icoană fidelă a Moldovei pe timpurile acele și dă detalii numeroase atât în ceea ce privește geografia țării cât și cu privire la starea politică și socială de cum două seacuri.

În românește Descrierea Moldovei a fost tradusă de însuși autorul ei la 1718. Ceea traducere însă nu s'a mai păstrat. Cea mai veche ediție românească păstrată e cea săvârșită de Banul Vasile Vărnăv și tipărită la mănăstirea Neamțului la 1825. În urmă au apărut și alte ediții, iar la 1875 Academia română dă la lumină o traducere făcută direct din latinește de Papiu Ilarian și Iosif Hodoș.

D. Iosif Nădejde, sub a căruia îngrijire a apărut ediția din „Biblioteca pentru toți“, a preferat traducerea de la Neamț, care, deși e făcută după o traducere germană, e scrisă într'o prea frumoasă limbă românească.

Odată cu interesantele date din trecut neamului românesc, cititorul găsește deci în volumul acesta al „Bibliotecii pentru toți“ și un model de limbă românească de la începutul veacului XIX-lea. Pe cât de plăcut la cetit, pe atât de instructivă, scrierea aceasta poate interesa pe toată lumea.

A se cere la librăria Leon Alcalay, București. Catalogul complet al acestei Bibliotecii ce cuprinde peste 500 de numere.

Teatru german.

Astăzi, Mercuri: *Gespensper*. Joi: *Der Biberpelz*. Vineri: *Maskerade*. Sâmbătă: *Jungfrau von Orleans*. Duminecă d. a.: *Kätchen von Heilbron*, sara *Die Fledermaus*. Luni: *Veilchenfresser*.

Cu Emulsiunea lui Scott

se ajunge în orice caz la rezultate mai bune, ca cu alte unsoari de ficat. Ea e cu mult mai ușor de mistuit și de aceea înaintă mai repede și mai sigur.

Are mai departe rezultate bune fiindcă o iau cu plăcere toți, cari unsoarea de ficat obicinuită din cauza gustului greșos o refuză.

Absolut numai al celor mai fini, calitate primă de unsoare de ficat Lofot (norvegian) care conține cea mai mare putere nutritivă, se folosește la fabricarea

Emulsiunea lui Scott

și acestea sunt cauzele întru cari Emulsiunea lui Scott e pentru carii recunoscută ca Emulsiune model

Veritabil număr cu această marcă de înfățișare. 10 (330) 2—4
— Pescarul — ca semnul garanției a experiențelor lui SCOTT.

Prețul unei sticle originale c. 2-50.
Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 609/909.

[435] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a **Vălișoara**, în protopresbiteratul Devei, prin aceasta să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru dotațiunea dela stat.

Concurenții au a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul sus-indicat, și a se prezenta în timpul și modul prescris în Regulamentul pentru parohii în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică din această parohie spre a cânta, predica și eventual a celebra sf. liturgie.

Deva, 11 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. în conștelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresb.

„Cassa de păstrare” (reuniune) în Săliște

Prospect.

Adunarea generală extraordinară ținută la 21 Septemvrie a. o. a decis urcarea capitalului social prin sporirea părților de fondare, dând posibilitatea și altor persoane fizice sau juridice de a intra între marginile statutelor în șirul membrilor și de a-și acuirea părți de fondare de ale reuniunii noastre cu prețul nominal de 200 cor. și 100 cor. cuota proporțională la fondurile de rezervă.

Termenul de optare se fixează până la 31 Decemvrie a. c., având a se plăti până la acel termen 100 cor., adică cuota la fondurile de rezervă.

Prețul părților de fondare se va solvi în sensul § 3 din statut în 5 rate trilunare egale și anume:

prima rată până la	15 Ianuarie 1910
a doua „ „ „	15 Aprilie 1910
a treia „ „ „	15 Iulie 1910
a patra „ „ „	15 Oct. 1910
a cincia „ „ „	15 Dec. 1910

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Părțile de fondare se vor estrada la nume și vor fi provăzute cu cuponi la purtător și cu un talon și se vor elibera numai după ce s'a vărsat întreg prețul acelor; până atunci ratele solvite se cuitează în titluri provizorii.

Pentru ratele plătite institutul rebonefică 5%, iar pentru ratele neplătite la terminile fixate socotește 5% interese de întârziere.

Membrilor cari n'au vărsat la timp vre-o rată li se adresează câte o provocare cu termen de 30 zile și dacă nici până la expirarea acestui termen nu vor vărsa ratele recerute, sumele plătite vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile esmise se vor anula și sub aceeași numeri se vor esmite alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarele designate pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1911 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților vechi.

Rentabilitatea părților de fondare de asemenea este asigurată, avându-se în vedere avântul ce l-a luat renunțarea în decursul celor 25 ani de existență.

Solvirile se pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare” (reuniune) în Săliște, ținută la 23 Octomvrie 1909.

(421) 3-3

Direcțiunea.

Dela **Librăria arhidiecezană** se poate procura:

Ivela, **Cântecul Vetrei luminoase**. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „*Vatra luminoasă*” înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgarciuri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre aceasta. Se capătă gratuit și franco prin (231) 20-52 priv. **Farmacia la Lebedă** Frankfurt a/M.

Aviz.

În Heidengasse Nr. 3 se află un frumos **loc de patinat**. Abonament 4 cor. inclusive luminat și muzică. Odată patinat pentru copii 20 fil., oameni 40 fil.

Abonamente se primesc zilnic dela 7-12 a. m. și 1-4 p. m.

(432) 3-3

Viță de vie altoită

americană liferează în diferite sorte, garantat curate, în asortiment foarte bogat, deja de ani ca prima și cea mai solidă cunoscută firmă (381) 18-26

Prima plantațiune de vie altoită târnăveană.

Proprietar: **Fr. Caspari.**

Medias, nr. 56 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare proprietar de vie să se informeze înainte de trimiterea comanda, la o persoană cunoscută despre incontestabila corectitudine a susnumitei firme.

Câștigul cel mai mare ev. 600,000 M.

Anunț de noroc!

Câștigurile le garantează statul.

Prima tragere la 16 Decemvrie.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Câștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Câșt. principale à
Mărci 560,000	Mărci 300,000
„ 550,000	„ 200,000
„ 540,000	„ 100,000
„ 530,000	„ 60,000
„ 520,000	„ 50,000
„ 515,000	„ 45,000
„ 510,000	„ 40,000
„ 305,000	„ 30,000
„ 303,000	„ 20,000
„ 302,000	„ 15,000
„	„ 10,000

s. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Câștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg M. 6 (K 7)	Jumăt. de los M. 3 (K 3-50)	Sfert de los M. 1 50 (K 1 75)

Planul oficios de tragere provăzut cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimit la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Câștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comanda cel mult până în

16 Decemvrie.**Samuel Heckscher senr.**

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. cătră Dl Samuel Heckscher senr Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg à M. 6— (K 7—)
„ „ de jum. à M. 3— (K 3-50)
„ „ un sfert de los à M. 1 50 (K 1 75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat } Ce nu corespunde a
Prin mandat postal } se șterge.
Ridicați-o prin ramburs }

(388) 7-10

Nr. 768/1909 prot.

[422] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan ou dreptul de succesiune în parohia de clasa a III-a Hendorf cu filia Netus, protopresbiteratul tractului Sighișoara se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne în termenul sus indicat subscri-sului oficiu protopresbiteral cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a oficio și cuvânt.

Sighișoara, 28 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. orien. al tractului Sighișoara în conștelegere cu comitetul parohial concertat.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. pp. 1933/909.

[433] 3-3

Concurs.

În sensul veneratului ordin consistorial din 7 Maiu s. c. Nr. 6465 Bis. prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III din comuna **Someșul cald** cu filia **Lăpuștesti** aparținătoare acestui tract protopresbiteral.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele statorite de comitetul parohial și arătate în coala B pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post, au a-și așterne subscri-sului până la termenul sus indicat, suplicile instruite în în sensul normelor în vigoare și a se prezenta însințea poporului în vre-o Duminică sau sârbătoare la sf. biserică, după prealabila învestițiune a subscri-sului, în sensul §-lui 18 din Rgeți pentru parohii.

Cluj, 6 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. în conștelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Săpun de lapte de lilie

Steckenpferd.

Cel mai bun săpun pentru piele
și contra petelor de soare.

Se capătă pretutindeni!

[38] 37-40

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [13] 48-52

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recuisite de metal și prapore.

Recomandă: **Feloane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Baldachine** etc. confecționate exact după rital gr.-ortodox, apoi **Potire, Cruci, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe** și a predat pentru orice comanda

reprezentanța sa**Librăriei arhidiecezane, Sibiu,**

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană (103) 36-52 se execută și încasările numitei firme.